

Seminaria magisterskie na I roku studiów drugiego stopnia

Rok akademicki 2011/2012

I

prof. dr hab. Maria Kłańska

Żydzi i tematy żydowskie oraz biblijne w literaturze niemieckiego obszaru językowego | Juden und jüdische sowie biblische Themen in der Literatur des deutschen Sprachraumes

Przedmiotem seminarium są teksty poświęcone szeroko pojętej tematyce żydowskiej w literaturze niemieckojęzycznej od okresu emancypacji Żydów po czasy najnowsze, ze szczególnym położeniem nacisku na wiek XX. Uwzględnieni zostaną przede wszystkim autorzy żydowscy, o ile podejmują zagadnienia tego rodzaju i problematyka poszukiwania tożsamości w ich tekstach. Niemniej przedmiotem badań mogą być również autorzy proweniencji nieżydowskiej, o ile podejmują problemy związane z koegzystencją niemiecko-żydowską czy sytuacją mniejszości żydowskiej w społeczeństwie. Poszerzeniem spektrum tematycznego, a zarazem powrotem do korzeni tej problematyki mają być również zaproponowane studentom tematy związane z motywami biblijnymi w literaturze niemieckojęzycznej, zarówno pochodzącymi ze Starego, jak i Nowego Testamentu, w ujęciu pisarzy i poetów o różnej socjalizacji religijnej (wyznawcy mozaizmu, katolicy, ewangelicy).

Specjalizacja magisterska: dr hab. Magdalena Sitarz

Literatura europejsko-żydowska ze szczególnym uwzględnieniem literatury jidysz

Uczestnicy seminarium realizują program specjalizacji **literaturoznawstwo**.

II

dr hab. Katarzyna Jaśtał

*Powieść niemieckojęzyczna po roku 2000 / Der deutschsprachige
Gegenwartsroman nach 2000*

W ramach powstających w ramach dwuletniego seminarium pracach magisterskich studenci analizować będą powstałe po roku 2000 powieści niemieckojęzyczne. Skoncentrujemy się m.in. na takich kręgach tematycznych jak upadek NRD, dawnej RFN, literatura wspomnieniowa, literatura migracyjna (Jan Faktor, Melinda N. Abonji, Doran Rabinovici, Feridun Zamoglin, Sharko Fatah), relacje nauka a literatura (D.Kehlmann, G.Grass). Szczególną uwagę poświęcimy formom i technikom narracji.

Specjalizacja magisterska

Uczestnicy seminarium realizują program specjalizacji **literaturoznawstwo**.

III

dr hab. Zofia Berdychowska, prof. UJ

Die Sprache(n) in der Kommunikation. Spezielle Probleme der ein- und mehrsprachigen Kommunikation mit Blick auf die Verbindung von Theorie und Praxis | *Język(i) w komunikacji. Specjalne zagadnienia komunikacji jedno- i wielojęzycznej z perspektywy łączenia teorii z praktyką*

Tak szeroko sformułowany temat seminarium pozwala każdej zainteresowanej osobie znaleźć odpowiedni zgodny z indywidualnymi zainteresowaniami oraz gotowością podjęcia pracy wymagającej znajomości języka niemieckiego i kompetencji komunikacyjnej, przydatny w życiu zawodowym temat pracy magisterskiej.

W szczególności tematem pracy magisterskiej będą mogły stać się problemy komunikacji jednojęzycznej oraz tłumaczenia jako działania językowego pośredniczącego w komunikacji wielojęzycznej w niżej wymienionych zakresach:

- Teoria i pragmatyka tłumaczenia; zastosowanie w tłumaczeniu współczesnych teorii językoznawczych
- Ekspansje, redukcje i mutacje tekstowe w relacji oryginał – translat
- Asymetrie językowe a tłumaczenie
- Techniki i strategie tłumaczenia
- Identyfikacja i rozwiązywanie problemów translatorycznych
- Termin w tłumaczeniu
- (Między)kulturowe aspekty tłumaczenia
- Analiza procesów komunikacyjnych
- Strategie komunikacyjne
- Identyfikacja i rozwiązywanie problemów komunikacyjnych
- Identyfikacja oraz interpretacja danych językowych:
 - Identyfikacja i interpretacja illokucyjna komunikatów
 - Identyfikacja wzorców tekstowych – kontrastywnie
 - Ekstrakcja wiedzy specjalistycznej z tekstów
 - Rekonstrukcja struktury wiedzy specjalistycznej reprezentowanej w tekście
 - Transformacje semantyczne i syntaktyczne w tekstach specjalistycznych
- Parametry tekstu; mechanizmy tekstotwórcze; tekst multimedialny; dyskurs
- Strategiczne modele rozumienia tekstów
- Termin w tekście i w dyskursie

- Zastosowania technologii informatycznych do rozwijania wartości, wiedzy i umiejętności potrzebnych do skutecznego działania komunikacyjnego / pośredniczącego w komunikacji na rynku międzynarodowym:
 - Zastosowanie technologii informatycznych w przekładzie
 - Internet jako przestrzeń poszukiwania informacji: językowe i słownikowe bazy danych; korpusy pełnotekstowe; słowniki;
 - Techniki i sposoby przygotowania i wykorzystania materiałów do (samo)kształcenia kompetencji komunikacyjnej
 - Techniki i sposoby przygotowania i wykorzystania materiałów do (samo)kształcenia kompetencji tłumaczeniowej

Celem seminarium magisterskiego jest przygotowanie merytoryczne i warsztatowe do napisania pracy magisterskiej. Treści i umiejętności przekazywane na seminarium obejmują:

- zapoznanie z głównymi koncepcjami teoretycznymi oraz z podstawowymi narzędziami badawczymi z zakresu komunikacji językowej i tłumaczenia tekstów nieliterackich / formatów multimedialnych,
- korzystanie z metodologii językoznawczej / przekładoznawczej
- określanie zadania badawczego, planowanie sposobu jego rozwiązania oraz formułowanie pytań badawczych / tez,
- wyszukiwanie i korzystanie w sposób twórczy z adekwatnej bibliografii ,
- stosowanie poznanych narzędzi w analizie oraz przedstawianie jej wyników w syntetycznych wnioskach,
- przedstawianie analizy oraz jej wyników w formie pisemnej w sposób spójny i logiczny,
- konstruowanie bibliografii, stosowanie odsyłaczy bibliograficznych, przypisów,
- spójne i logiczne redagowanie całości tekstu
- obronę tez zawartych w pracy - przygotowanie do egzaminu magisterskiego

Forma i warunki zaliczenia seminarium magisterskiego:

- ocenianie ciągle na podstawie: udziału w dyskusjach nt. zadanych tekstów, referowanie wybranych tematów, referowanie wyników własnych badań, przedstawianie zastosowanej metodologii
- zaliczenie po 1 semestrze: przedstawienie roboczego konspektu i bibliografii pracy magisterskiej
- zaliczenie po 2 semestrze: przedstawienie do oceny jednego rozdziału pracy magisterskiej
- zaliczenie po 3 semestrze: przedstawienie redakcji co najmniej 50% pracy magisterskiej

- zaliczenie po 4 semestrze: przyjęcie zredagowanej pracy magisterskiej

Specjalizacja magisterska do seminarium: dr Agnieszka Gawel

Wybrane zagadnienia przekładu

Uczestnicy seminarium realizują program specjalizacji **językoznawstwo stosowane translatoryka.**

IV

dr hab. Antoni Dębski, prof. UJ

Językoznawstwo stosowane: translatoryka, glottodydaktyka

Zakres tematyczny seminarium będzie ściśle skoordynowany z wykładami/konwersatoriami na I roku.

W pierwszym etapie zajmę się metodologią i warsztatem tworzenia pracy magisterskiej: korzystaniem z literatury przedmiotu, konwencją tekstu naukowego itd.

Następnie omówię szczegółowo standardowy plan pracy magisterskiej:

1. Cel badawczy
2. Stan badań w wybranym obszarze
3. Opis korpusu badań
4. Kryteria analizy korpusu
5. Wnioski z analizy
6. Wynik naukowy pracy
7. Przypisy
8. Spis literatury

W zakresie translatoryki proponuję trzy typy pracy:

1. Analiza porównawcza tekstu wyjściowego i jego tłumaczenia na język drugi
2. Tłumaczenie własne z komentarzem
3. Analiza wybranego problemu translatorycznego zaobserwowanego w tekście: np. gramatycznego, leksykalnego, pragmatycznego czy też kulturowego.

W zakresie glottodydaktyki proponuję analizę krytyczną wybranej teorii nauczania języków obcych (lingwistycznej, psychologicznej, dydaktycznej itp.) wraz z analizą możliwości jej transformacji na praktyczne reguły metodyki.

Możliwe są też prace analizujące wybrany problem glottodydaktyczny w świetle różnych teorii glottodydaktycznych

Specjalizacja magisterska: dr Agnieszka-Vogelgesang-Doncer

Fachsprachenforschung / Badania nad językami specjalistycznymi

Uczestnicy seminarium realizują program specjalizacji **językoznawstwo stosowane i translatoryka.**

V

dr hab.S. Kaleta-Wojtasik

Język zwierciadłem kultury / Sprache als Spiegel der Kultur

Wszelkiego rodzaju zmiany kulturowe zachodzące w danej społeczności znajdują swe odbicie w języku, a zwłaszcza w jego słownictwie. Tak więc proponuję w ramach seminarium opracowanie następujących (przykładowych) zagadnień: wpływ języków specjalistycznych na język ogólny (zwroty, przysłowia, powiedzonka związane z wykonywaną pracą), zmiany znaczeniowe (melioryzacja i pejoratywizacja), zmiany znaczeniowe jako odzwierciedlenie zmian kulturowych i społecznych, relikty pogańskiego słownictwa we współczesnej niemczyźnie, relikty leksykalne w nazwiskach niemieckich, imiona starogermańskie, słowiańskie nazwy geograficzne w Niemczech, zapożyczenia z innych języków w niemieckim.

Specjalizacja magisterska: dr Grzegorz Chromik

Uczestnicy seminarium realizują program specjalizacji **kulturoznawstwo.**

VI

dr Agnieszka Vogelgesang-Doncer

Makro- und Mikrostruktur der Gebrauchs- und Fachtexte als den Translationsprozess determinierende Faktoren / Makro- i mikrostrukturalne cechy tekstów użytkowych i specjalistycznych jako czynniki determinujące (proces przekładu)

W pierwszym semestrze zajęcia będą poświęcone wprowadzeniu i utrwaleniu podstawowych pojęć z zakresu lingwistyki tekstu oraz języków specjalistycznych, takich jak definicje tekstu (w tym tekstu specjalistycznego i użytkowego), kryteria tekstowości ze szczególnym uwzględnieniem gramatycznej i semantycznej spójności tekstu, typy progresji tematyczno-rematycznej, definicja typu tekstu, proponowane w literaturze przedmiotu kryteria typologii tekstów. Studenci poznają także cechy terminu, struktury składniowe i wzorce słowotwórcze typowe dla języków specjalistycznych. Rozważaniom teoretycznym towarzyszyć będzie analiza wybranych tekstów użytkowych i specjalistycznych pod kątem omówionych zagadnień, czyli badanie środków spójności występujących w danym tekście, jego struktury tematyczno-rematycznej, wykładników funkcji tekstu, cech leksykalnych i składniowych oraz makrostruktury tekstu jako czynników wpływających w sposób zasadniczy na strategię przekładu.

Studenci będą również dokonywać samodzielnie przekładu fragmentów tekstów specjalistycznych z różnych dziedzin. W tym kontekście omówione zostaną zagadnienia związane z teorią tłumaczenia, takie jak ekwiwalencja, warsztat pracy tłumacza tekstów specjalistycznych, wierność w przekładzie czy rola wiedzy fachowej.

Tematy prac magisterskich będą dotyczyć w szczególności struktury tematycznej i gramatycznej wybranych tekstów specjalistycznych bądź użytkowych w językach polskim i niemieckim.

Specjalizacja magisterska: dr Agnieszka-Doncer

Fachsprachenforschung / Badania nad językami specjalistycznymi

Uczestnicy seminarium realizują program specjalizacji **językoznawstwo stosowane i translatoryka**.